

illud negat. Sicut ergo scdm substantiā aio homo est: sic scdm substantiā nego cum dico: nō homo est. Et cū querit quātus sit: et aio q̄ drupedalis est: id ē quattuor: pedū: scdm quātitatē aio: q̄ dicit nō quadrupedalis ē: quātitatē negat. Candidus est: scdm qualitātē aio non candidus est: scdm qualitātē nego. Pro pinquus est: scdm relatiuū aio: nō p̄pinquus est: scdm relatiuū nego. Scdm situm aio: cū dico tacet: scdm situm nego: cum dico non iacet. Scdm habitum aio: cum dico armatus ē scdm habitum nego: cum dico non armatus ē. Tantundem autem valet si dicam inermis ē. Scdm tempus aio: cum dico hesternus est: secundū tempus nego: cum dico non hesternus est. Et cum dico rome est: scdm locum aio: et scdm locum nego: cū dico non rome est. Secundū id qd̄ est facere aio: cū dico cedit: si autem dicam nō cedit: scdm id quod est facere nego: vt ostendam non hoc facere. Et cū dico vapulat: scdm pd̄dicamentū aio: quod pati vocatur: et scdm id nego: cum dico non vapulat. Et omnino nullum pd̄dicamentū genus ē scdm qd̄ aliquid aire volumus: nisi vt scdm id ipm pd̄dicamentum negare conuincamur: si p̄ponere negatiuā pticulā voluerimus. Que cum ita sint: si substantialiter airem: dicendo filius: substantialiter negarem: dicendo non filius. Quia vero relatiue aio: cum dico filius est: ad patre refero: relatiue nego: si dico nō filius est. Ad parentem enim eandem negationem refero: volens ostendere q̄ ei parens non sit. At si quantum valet qd̄ dicitur filius: tantundem valet qd̄ dicitur genitus: sicut p̄locuti sumus. Tantundem ergo valet qd̄ dicitur non genitus: q̄tum valet qd̄ dicitur nō filius. Relatiue autē negamus dicēdo non filius: relatiue igitur negamus dicēdo nō genitus. In genitus porro quid est nisi nō genit⁹? Nō ergo recedat a relatiuo pd̄dicamēto: cū in genitus dicit. Sicut em̄ genitus nō ad seipm̄ dicit sed q̄ ex genitore sit: ita cū dicitur in genitus: nō ad seipm̄ dicit: sed q̄ ex genitore non sit ostēdit. In eodē tñ pd̄dicamento qd̄ relatiuum vocat: vtraq̄ significatio vertit. Quod autē relatiue pn̄ciat: nō indicat esse subam. Ita q̄uis diuersum sit genitus et ingenit⁹: nō indicat diuersam subam: q̄ sicut filius ad patrem: et nō filius ad nō p̄rem referat: ita genit⁹ ad genitorē: et nō genitus ad nō genitorē referatur necesse est.

¶ In trinitate deitatis quicqd̄ ad se dicit vnaqueq̄ p̄sona indifferens atq̄ cōmune sit: et vnam significet eandemq̄ subam.

¶ VIII.

¶ Propter illud p̄cipue teneamus q̄cqd̄ ad se dicit p̄stantissima illa diuina sublimitas subalter dicit. Ad autē ad aliqd̄ nō s̄balit: s̄ relatiue: tantūq̄ vim eē eiusdem s̄be in p̄ter filio et sp̄s̄sancto: vt quicqd̄ de singulis ad seipos dicit: nō pluraliter: s̄ singularit̄ accipiat. Quēadmodū em̄ p̄ de⁹ ē: et fili⁹ de⁹ est: et sp̄s̄sc̄tus de⁹ est: qd̄ s̄ in s̄bam dicit nemo dubitat: nō tñ tres deos: s̄ vnū deū dicim⁹: eā ipam p̄stantissimā trinitatē. Ita magn⁹ pater magn⁹ fili⁹: magn⁹ sp̄s̄sc̄tus: non tñ tres magni: s̄ vn⁹ magn⁹. Nō em̄ de p̄e solo: sic illi p̄uerse sentiūt: s̄ de p̄e et filio et sp̄s̄sc̄to scriptū est. Tu es de⁹ sol⁹ magn⁹: et bon⁹ p̄: bon⁹ filius: bon⁹ et sp̄s̄sc̄tus: nec tres boni: s̄ vn⁹ ē bonus: de q̄ dicitū ē. Nemo bon⁹ nisi sol⁹ d̄s. Et ei d̄s̄ Iesus ne ab illo q̄ dixerat m̄gr bone: tāq̄ hoīem p̄pellās: s̄m hoīem tñmō intelligeret iō nō ait. Nemo bon⁹ nisi sol⁹ p̄: sed nemo bonus nisi sol⁹ de⁹. In p̄ris em̄ noīe: ip̄e p̄ se p̄ pn̄ciat. In dei vō et ip̄e et fili⁹ et sp̄s̄sc̄tus: quia trinitas vn⁹ d̄s. Situs vō et hitus et loca et tpa nō p̄prie s̄ translate ac p̄situtudines dicuntur l̄ deo. Nam et sedere sup̄ cherubin d̄: qd̄ ad sitū dicit. Et abyssum tanq̄ vestimentū amictus qd̄ ad hitū. Et anni tui nō deficiēt: qd̄ ad tps̄. Et si ascēdero in celum tu ibi es: qd̄ ad locum. Ad autē ad faciendū attinet: fortassis de solo deo verissime dicat. Sol⁹ em̄ de⁹ facit et ip̄e si sit: neq̄ patit̄ q̄tū ad ei⁹ s̄bam p̄tinet q̄ de⁹ est. Itaq̄ omp̄s p̄: oipotens fili⁹: omp̄s sp̄s̄sc̄tus nec tñ tres oipotētes: s̄ vn⁹ omp̄s. Et q̄ oīa: p̄ quē oīa: i q̄ oīa: ip̄i gl̄a. Quicqd̄ ḡ ad seipm̄ dicitur de⁹: et de singulis p̄sonis singl̄ d̄: id ē de p̄e et filio et sp̄s̄sc̄to: et s̄l̄ d̄ ip̄a trinitate: nō pluraliter s̄ singularit̄ d̄. Quā q̄ppe nō aliud ē d̄o esse: et aliud magnū esse: s̄ h̄ idē illi ē: et eē et magnū esse. Propterea sic nō dicim⁹ tres eētias: sic nō dicimus tres magnitudines: s̄ vnam essentia et vna magnitudinē. Essentia dico: que vs̄a grece d̄: quā vs̄itatus subam vocamus. Dicūt quidē et illi hypostasim: sed nescio quid volūt interesse inter vs̄iaz et hypostasim ita vt pleriq̄ nostrū q̄ hec greco tractant elo: quia dicere p̄sueuerūt: mian vs̄ian tris hypostasias: qd̄ est latine vnam eētia tres subas. Quā necessitate tres p̄sone in trinitate dicantur.

¶ Capitulum IX.

¶ Ad q̄ n̄sa loquēdi p̄suetudo iaz obtinuit vt h̄ intelligat cū dicim⁹ essentiam: qd̄ intelligit cū dicim⁹ subam: nō audemus dicere vna essentia tres substantias: s̄ vna essentiam vel subam: tres autē p̄sonas. Quēadmodū multi latinū ista tractantes et digni auctoritate dixerunt: cum alium

¶ 79

¶ 103

¶ 101

¶ 138

¶ Rom. 11.

modum aptiorem non inuenirent quo enun-
ciarēt verbis qđ sine vrbis intelligebāt. Neve-
ra em̄ cū pater nō sit filius: et filius nō sit pater
et spūssanctus ille qđ etiā donū dei vocat: nec
pater sit nec filius: tres vtiq; sunt. **Joh. 10** **Joh. 10**
dictū est. Ego et pater vnū sum. Nō ei dixit: vnū
est. qđ sabelliani dicūt: s; vnum sum. Nū cum
querit qđ tres: magna p̄sus inopia hūanum
laborat eloquū. Dictū est tñ tres p̄sone: non
vt illud diceret: s; ne taceretur.

De vera magnitudine cuius p̄sicipatione
sunt magna q̄cūq; magna. **Capitulū. X.**

Sicut ergo nō dicim⁹ tres essentias:
ita nō dicim⁹ tres magnitudines: ne-
q; tres magnos. In rebus em̄ qđ p̄s-
icipatione magnitudinis magne sunt: q̄bus ē
aliud esse: aliud magnas esse. sicut magna do-
mus: et magn⁹ mons: et magnus animus. In
his ḡ reb⁹ aliud ē magnitudo: aliud qđ ab ea
magnitudine magnū est: et p̄sus nō hoc ē ma-
gnitudo qđ est magna dom⁹. Sed illa est ve-
ra magnitudo qua nō solū magna est domus
qđ magna est: et qua magnus est mons quisq;
magnus est: s; etiā qđ magnū est qđcūq; aliud ma-
gnū d̄: vt aliud sit ip̄a magnitudo: aliud ea qđ
ab illa magna dicunt. Que magnitudo vtiq;
p̄mit⁹ magna est: multoq; excellenti⁹ q̄ ea qđ
p̄sicipatione eius magna sunt. Deus autem:
q; nō ea magnitudine magnus est qđ nō est qđ
ip̄e: vt qđ p̄siceps eius sit deus cū magnus est:
alioquin illa erit maior magnitudo q̄ d̄s: deo
aut nō est aliqd maius. Ea igit magnitudine
magn⁹ est qđ ip̄e est eadē magnitudo. Et iō sic
si dicim⁹ tres essentias: sic nec tres magnitu-
dines: h̄ est em̄ deo esse qđ magnū esse. Eadē
cā nec magnos tres dicim⁹: s; vnū magnū: q; nō
p̄sicipatione magnitudinis de⁹ magn⁹ est
sed se ip̄o magno magnus ē: q; ip̄e sua est ma-
gnitudo. Hoc et de bonitate: et de eternitate: et
de oīpotētia dei dictū sit: oībusq; oīno p̄dica-
mētis qđ de deo p̄nt p̄nūciari: qđ ad se ip̄m dici-
tur: non trāslate ac p̄situdinē s; p̄prie: si tamē
de illo p̄prie aliqd dici ore hoīs p̄t.

Relatiue nō subaliter dici: quicqđ aut pater:
aut filius: aut spūssanct⁹ p̄prie noīat. **Ca. XI.**

Quod aut p̄prie singula in eadē trini-
tate dicunt: nullo mō ad se ip̄a: s; ad
inuicem: aut ad creaturā dicuntur.
Et iō relatiue nō subaliter eadē dici manifestū est.
Sic em̄ trinitas vnus deus dicit: magnus: bo-
nus: eternus: oīpotēs: ideoq; ip̄e sic sua di-
ci p̄t deitas: ip̄e sua magnitudo: ip̄e sua boni-
tas: ip̄e sua eternitas: ip̄e sua oīpotentia.
Non sic p̄t dici trinitas pater: nisi forte trāsla-

te ad creaturam p̄pter adoptōem filioꝝ. Quod
em̄ scriptū est. **Deut. 6** **Deut. 6**
Audi israel dñs de⁹ tuus: de⁹
vnus est: nō vtiq; excepto filio: aut excepto
spūssancto oportet intelligi quē vnū dñm de-
um nostrū recte dicimus: etiā patrē nostruz
p̄ gratiam suā nos regenerantez. Trinitas
aut filio nullo modo dici p̄t. Spūs d̄o scūs
em̄ qđ scriptū est. **Joh. 4** **Joh. 4**
Quī deus spiritus est: p̄t
quidem vniuersaliter dici: q; et pater spirit⁹
et filius spūs: et pater sanct⁹: et filius sanctus.
Itaq; pater et filius et spiritussanctus: quoni-
am vn⁹ deus: et vtiq; deus sanct⁹ ē: et de⁹ spi-
ritus ē: p̄t appellari trinitas et spūssanctus.
Sed tñ ille spūssanctus qui nō trinitas: s; in
trinitate intelligit: in eo qđ p̄prie dicit spūs
sanctus relatiue dicit: cū et ad patrē et ad fili-
um referit: quia spūssanct⁹ et patris et filij spi-
ritus est: sed ipsa relatio nō apparet in h̄ no-
mine: apparet aut cū dicit: donū dei. Donus
em̄ est patris et filij: quia et a patre p̄cedit: sic
dñs dicit: **Joh. 14** **Joh. 14**
Et qđ ap̄s ait: Qui spm̄ christi nō
habet: hic nō est ei⁹: de ip̄o vtiq; sancto spiri-
tu ait. **Roma 8** **Roma 8**
Donū ergo donatoris: et donato: do-
ni: cum dicimus: relatiue vtrūq; ad inuicem
dicimus. Ergo spiritussanctus ineffabilis ē
quedā patris filijq; cōmuniō: et ideo forte sic
sic appellat: quia patri et filio p̄t eadē apel-
lario cōuenire. Nā hoc ip̄e p̄prie dicit: qđ il-
li cōmuniter: quia et pater spūs: et filius spūs
et pater sanctus: et filius sanctus. Et ḡ ex no-
mine qđ vtiq; cōuenit: vtriusq; cōmuniō si-
gnificet: vocat donū amboꝝ spūssanct⁹. Et
hec trinitas vn⁹ deus: deus solus: bon⁹: ma-
gnus: etern⁹: oīpotēs. Ip̄e sibi vnitas: dei-
tas: magnitudo bonitas: oīpotētia.

De relatiuis que referri ad inuicem ne-
queunt cū tñ relatiua sunt. **Ca. XII.**

Et mouere debet: qm̄ dixim⁹ rela-
tiue dici spūssanct⁹: nō ip̄am trinitatē
sed eum qui est in trinitate: quia si
ei videat vicissim respondere vocabulū eius
ad quē referit. Nō em̄ sicut dicim⁹: seruū dñi
et dñm seruū: filiū patris et patrē filij: qm̄ ista re-
latiue dicunt: ita etiā hic possumus dicere.
Dicimus em̄ spūssanct⁹ patris: sed nō vicissim
dicimus patrem spūssancti: ne filius eius in-
telligat spūssanctus. Item dicim⁹ spūssanct⁹
filij: sed nō dicimus filium spūssancti: ne pater
eius intelligat spūssanctus. In multis enim
relatiuis hoc contringit: vt nō inueniā vo-
cabulum quo sibi vicissim respondeant: que
ad se referunt. Quid em̄ tam manifeste re-
latiue dicit qđ pignus? Ad id qđpe referit pi-
gnus cui⁹ est pignus: et semp pign⁹ alicuius